

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

12. Quantum conferat ad acquisitionem amoris divini mentalis oratio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

occasionem de hac re loquens diceret, se non meminisse mentem suam à Dei unquam præsentiâ distractam fuisse.

Idem ferè in processu canonizationis S. P. N. Ignatij iudicium sententiâ auditis testibus memoriâ proditum legimus his verbis: *Tanto erga Deum amore flagrabat, ut totâ die illû exquireret, & nihil aliud cogitaret, nihil aliud loqueretur, nihil aliud cuperet, quàm placere Deo, & illius obtemperare voluntati.*

Patrem Carolum Condren Congregationis Oratorij in Galliâ secundum Præpositam Generalem, qui etiam ante sacerdotium sæculi impletebatur tribulis & spinis, ita tamen inter illa præsentiâ Deum semper habuisse memorant, ut plurimum annorum spatium, vix octies aut novies, & quidem per exiguum spatium divinâ præsentiâ conspectuque caruerit, idque ex confessione generali eius manu descripta compertum est: tantis verò id temporis locupletatus est divini amoris delicijs, ut cor ferendo impar palpitationem in reliquum vitæ contraxerit; ardorisque istius violentiâ duas costas extra locum eonnaturalem elevarit, tumore aliquo ad pectus prominente huius rei fidem faciente.

Ad istiusmodi præsentiâ pro viribus eniti nos oportet, nec difficultatibus in principio oc-

currentibus re quasi desperatâ cendum. Non est abbreviatâ manus Domini, ad laborandum est gratiâ, & signis exterioribus (ut sunt in digitis annulus, acicula in brachio, nodus in cingulo, pungentes alicubi aculei, familiaris cum Angelo tutelari, aut animabus in purgatorio igne detentis conventio) excitanda Dei præsentiâ memoria, in Dei ipsius liberalitate & erga nos munificentia spe omni firmiter collocatâ, fore tandem aliquando ut ad amoris toties desiderati possessionem ex eius gratiâ admitramur.

C A P. XII.

Quantum conferat ad acquisitionem amoris divini mentalis oratio.

Dividitur hæc in cogitationem, meditationem, & contemplationem. Cogitatio est quædam mentis circa Deum agitatio, ut Richardo à S. Victore placet, est animi respectus ad evagationem pronus. Meditatio verò secundum Augustinû est occultæ veritatis studiosa investigatio: quam, ut conducat ad id, de quo hic agimus, oportet inoperari ab actu voluntatis, ad id quod Deo placet, aspirantis. Contemplatio

I.
Quot partes orationis mentalis.
De contemplatione. l. 3.

2. 2. 9. 180.
4. 1. 3.
de spiritu & lit.

E c **secun-**

secundum D. Thomam est divinæ veritatis simplex intuitus, & secundum Augustinum est eiusdem veritatis jucunda admiratio. Cogitatio in meditationem transit, dum fortiter insistit, & inquisitioni studium impendit: meditatio in contemplationem, dum id quod investigavit, admiratur, ait Richardus supra.

Hæc si acquisita sit, nihil aliud est quam notitia intuitiva divinorum affectuosa, & labore humano cum gratia Dei procurata: si infusa, ab auxilio Dei mentem vel per se, vel per dona Spiritus sancti & habitus supernaturales elevantis procedit: prior remiganti, irriganti, manducanti, in quibus est aliquis labor, comparatur; infusa verò velis expansis ventisque navem ferentibus, pluvia, potui, etiam inebrianti, juxta illud: *Comedite, amici, & bibite, ac inebriamini charissimi.*

Cum ergo oratio mentalis, quæcumque illa sit, ad Deum propius mente conspiciendum animum hominis elevet, eumque in cogitanda, vel meditanda, vel contemplanda Dei pulchritudine, eisque in nos amore, & beneficijs perpendendis (quæ sunt tria amoris nostri incentiva) Deo ipso adimniculante defigat; dubitari non potest in illa magnum ad amoris divini consecutionem esse adjuvamentum.

Mulierem memorant, quæ in gynecæo suo Mauri effigiem nigram & deformem habebat, in quam sæpè coniecit oculos, deformem postea & Mauro similem prolem peperisse: aliam verò, quæ cum illiberali esset facie, verereturque ne proles sibi similes gigneret, cubiculum elegantibus hinc inde picturis adornasse, ex quarum quotidiano conspectu factum, ut etiam proles formosas in lucem ederet. Si tantum potest in mulieris animum muta effigies, quid non faciet sapius objecta, & attentè mentis oculis representata: ineffabilis Dei pulchritudo? Ipsius B. V. excellens forma vel semel tantum per transennam ab homine illam amante conspecta, tantis eius animum perfudit delicijs, & ardoribus inflammavit, ut paratum se offerret è Belgio Romam non pedibus, sed genibus adrepere, dummodò ad unius *Ave Maria* spatium tam jucundo conspectu frui iterum daretur; cum verò omnis creata pulchritudo Dei excellentiæ comparata, sit velut guttula toti oceano composita, quæ non incendia Dei præstantissima natura in hominis mente suscitabit, non in transitu, sed fixo contemplationis intuitu attentè, & jucundè considerata?

Duas nobis vias contemplandi Dei essentiam assignat B. Dionysius; unam positionis sive affirmationis,

2.
Lectio
Dei pul-
chritudo
philtrum
efficax.

4.
Ex cen-
templatione a-
mor Dei

3.
Contem-
plandi
Dei via
duæ.

tionis, alteram negationis sive de-
tractionis : per illam intellectus
quidquid excellentissimum potest
concipere, Deo attribuit ; per
hanc ab illo remouet, quidquid
vel minimam imperfectionem se-
cum trahit. Harum praxim ex
Cæcellario Parisiensi Joanne Ger-
fone accipe. 1. Circumcide & ab-
strahere Ens ab omni conditione in-
diuiduante, à loco, tempore, quan-
titate, qualitate, relatione, & ha-
bebis Ens æternum, independens,
à nullo existens, & istud agalma,
inquit est, Deus. 2. Concipe, &
circumcide hoc modo Bonum, &
habebis bonitatem æternam, infi-
nitam, illimitatam : ac in primo
quidem attrahis rationem Entis
perfectissimi per intellectus ope-
rationem, cuius proprium est res
sibi attrahere : in secundo verò
abis extra te voluntate, & ferris
in illam Bonitatem in circumscri-
ptam, & ab omni conditione re-
stringente abstractam & circum-
cisam ac in primo dicere potes,
Delectus meus mihi, & in secundo,
& ego illi.

4.
Ex con-
templatione a-
mor Dei.

Jam verò si postquam in hunc
Entis & Bonitatis Oceanum pro-
fundè ingressus es ad amorè simi-
liter infinitum & immensum, quo
te illud Ens incomprehensibile, illa
Bonitas ineffabilis, te vermicu-
lum complectitur, attendas quo-
modo tantis non capieris illece-
bris, & tantis incendijs non totus

inardescas ? Qui inter mortales à
formosa aliqua virgine, quam de-
perit, & procuratur, adamari se non
mediocriter ex eius familiari an-
cillula arcanorum Domine sue
conscia intelligit, quot inde no-
vas & ardentiores amoris flam-
mas concipit ? Quid ergo faciet
animula, dum per contemplationem
in amoris divini fornacem
ingressa, se à tanta Bonitate post
tot infidelis ingratiq̃ animi sce-
dissimas notas ad dulcissimos amo-
ris sincerissimi complexus invitari,
admittiq̃ conspicatur ? *Nimis*
durus est animus, ait S. Augustinus,
qui dilectionem, si nolebat impendere,
noluit rependere. Sanè nimis durus,
præsertim, si S. Bernardum mon-
tem audiens ponderarit attentè
has quinque voces : *Tantus, Tan-*
tum, & Gratus, & Tantillo, & Tales:
aut altiùs ab infinita Dei amantis
præstantia ac eminentia, ad suam
indignitatem oculos reflectens,
cum S. Bonaventura videat, matu-
reque consideret, amari ab infini-
ta Majestate, *pauperes, viles, mise-*
ros, ab eterno nondum existentes, non-
dum diligentes, inò nescientes, & resi-
stentes, & offendentes ipsum. Carbo
ignitus alterum juxta se positum
frigidum licet, tamen levi flatu
paulatim accendit, & quò fieri po-
terit, ut animus divinæ naturæ,
quæ tota ignis consumens est, per
contemplationem propius admo-
ta, & constanter adhærescens, non

De Ca-
tech. rudi-
bus cap. 4.

Ecce 2 tota

tota in flammis amoris abeat? Inter miseras generis nostri, quæ undique nos circumdant, meritò primum locum obtinet tam profunda tanti boni ignorantia, & ad illud propius cognoscendum & assequendum tam supina oscitantia: hinc illæ voces B. Magdalenz de Pazzi: O amor, quàm parum à mortalibus cognosceris, & parum amaris! da mihi, bone JESU, latera tam firma, & vocem tam sonoram, ut dum velut tui amoris præco, te Amorem appello, ab Oriente ad Occidentem audiri possim, ut ab omnibus tanquàm Amor unicus cognoscaris & amaris. Hic idem sensus ab oculis S. Patris Ignatij, & B. Iacoponi ciebat uberes lachrymas: videbant istæ caelestes aquilæ, quàm intercesset humanarum mentium tantum Amorem bene cognoscei, & redamari. B. Mariam de Victoriâ post susceptum in sacra Communione Christum vehemens inceserat cupiditas aliquid agendi, quod impensè Deo adlubesceret: & intus respondentem audivit: Me dilige, sicut ego te dilexi: non ut æquo amori infinito ipsa limitata in amando virtutis responderet; sed ut se totam amando impenderet, sicut antea Christus fecit, & facere pergit, nihil unquam de amore remittens. Hanc considerationem utinam altè animo impressam circumferremus semper! quam ab

una è filiabus suis, dum in se domanda laborat, eadem sancta prudenter exegit, dicens ut se pro amore Dei, sive pro tanto dono promerendo vincere conaretur: addens; Ne committe filia, ut has voces, pro amore Dei, frustra protulerim; fieri ne posset, ut id non faceres, quod per amorem istum te rogo? certè si recusas, dicam te nescire quanta res sit, & quantæ excellentiæ Amor Dei.

Adjungamus Amori divino beneficiorum, quæ tanta sunt, tam crebra, & tanto numero, seriam & attentam considerationem. Summum bonum, Deum scilicet amiseramus culpâ nostrâ, & in abyssum malorum æternorum ibamus præcipites: non erat qui ruentes sustineret, nisi Deus ipse nobis debitas pœnas sponte suscepisset: quis hæc pensitans non hæreat attonitus, & vix sui compos? Constantinum Magnum leprâ laborantem, ut huic malo remedium adferret, ferunt ex infantium sanguine balneum apparari permisisse; quæ res quia crudelitatis plena, meritò apud plerumque admiratione habuit: sed multò plus admirationis sibi conciliaisset, si ut puerulum leprâ cõspersum perfanaret, Constantinus de suo sanguine balneum ipse confecisset. hoc postremum in nostri gratiam fecit Deus.

Tria beneficiorum genera à Regibus in alios derivari possunt: Pri-

5.
Et ex h
beneficio
rum divi
norum
memoria.

6.

Beneficio
rum
genera
vicia.

7.
Divina
nos que
& quan

Beneficiorum genera varia.

Prima quidem nullo Regis sumptu conferuntur, consensu solo, & unico *Fiat* res tota conficitur: ita privilegio, militaria, & urbana officia, ita criminum remissiones, & fisco, vel arario debita summæ condonantur. Secundi generis sunt pecuniarum largitiones & nonnulla istiusmodi, quæ sine aliqua regiarum opum diminutione fieri nequeunt. Tertia laborem & pericula secum trahunt, ut si Rex mari se committere, si conferre manum cum hostibus, si capitis adire discrimen debeat, ut captivum, quem amat unicè, in libertatem afferat: primis beneficijs debetur aliqua gratiarum actio, secundis major, tertia ita totum hominem devinciunt, & amorem ab illo maximum, & omne obsequiorum genus exigunt, nisi velit hac in parte à belluis superari; inter quas quid Leo liberatori suo in amphiteatro gratiæ retulerit, ob unicam è faucio pede detractam spinam? quid alter ob allatas in prælio cum dracone suppetias, dum inter medios fluctus perdit vitam, ne benefactorem perderet? quid canis, quid aquila nutriculis suis obsequij rependerint, ne beneficiorum memoriam deposuisse viderentur, ab antiquis memoriæ proditum cum admiratione legimus? sed sigillatim à Deo in nos collata beneficia consideremus; tot enim sunt linguæ quæ

auribus nostris Amorem ingemnant, tot carbones igniti in cumulum velut undique exaggerati, & in nos congesti, ut eorum flammam vitare non possimus: cum Psalmista meritò canat: *Qui coronat te in misericordiâ, & miseratio-nibus.* Conijciamus oculos in magnam illam rerum creaturarum multitudinem, quæ per magnum illud à cælo ad inferos usque profensum intervallum dispersæ sunt, & à maxima & perfectissima ad minimam descendendo interrogemus singulas, quis illam condiderit & in quem finem: dicent profectò se ab amantissimo Deo conditas, ut nos ad ipsius amorem provocarent, & nos ad illum, à quo profectæ sunt, facto amoris circulo perducerent; de quo hoc confectaneum reliquit nobis S. Dionysius: *Qua in re sine & principio carere, se ostendit excellenter divinus Amor, tanquam sempiternus circulus.*

Sed non citò ab hoc circulo pedem efferamus, creaturas singulas velut huius circuli annulos propius inspiciamus: continet se illarum unaquæque in suæ perfectio-nis gradu, sic tamen ut suum ipsæ gradum non norint: non cognoscunt bestiæ se, quia sensu præditæ sunt, arboribus nobiliores esse, neque arbores, quia vitâ infimâ vegetantur, se gemmis præstare norunt, neque rosa se cæterorum florum, ob suam purpuram

7.
Divina in nos quot & quanta.

& odorem velut reginam esse
 perspectum habet, & quia hoc ig-
 norat, nullam inde vel voluptatem
 vel utilitatem percipit: Sol non
 gestit præ cæteris astris gaudio,
 nec super alias stellas se Deo de-
 bitorem reputat, quod dux &
 moderator sit temporum, quod
 astrorum dominatum obtineat:
 Homini soli gradum suum & su-
 pra cæteros præstantiam agnosce-
 re, cæterorum etiam dotes discer-
 nere, inde voluptatem & fructum
 capere competit. Novit ille rerum
 omnium conditorem, cum eo agit
 quantum vult familiariter, ad eum
 spectat, illum laudare, gratias age-
 re, & amorem rependere, cum
 omnia in sui gratiam, commodum
 & voluptatem facta esse non sit
 nescius: ipse caput est & princeps
 universi, ipse ex illo velut à prop-
 tuario alia ad delicias, alia ad quæ-
 stum, nonnulla etiam ad instru-
 ctionem haurit ut lubet; mundus
 illi est instar hortuli, ex cuius aspe-
 ctu fructuque cum Deo & in
 Deo reficitur; gymnasium est, in
 quo exercetur, & eruditur. Hinc
 unus pro omnibus rebus, quæ ip-
 sius commodis deserviunt ad agē-
 das gratias obstringitur; veluti si
 unicus in civitate sapiens esset,
 amentes cæteri, qui illius imperio
 & emolumentis detinerentur ad-
 stricti ad Sapientem illum tum
 pro se, tum pro reliquis omnium
 bonorum, quibus urbs ista frui-

tur, agendarum gratiarum ratio,
 & debitum unice pertineret. Ita
 se res habet in hoc Universo: unus
 Homo pro omnibus rebus ob-
 strictus obligatusque est: ille pro
 omnibus conditorem amare, ob-
 sequi illum colere, referre pro
 omnibus gratias debet, & quidem
 uniuscuiusque rei præstantiæ com-
 menturatas, majores pro Sole
 astro nobiliore, quam pro Luna,
 & sic de cæteris, prout major vel
 minor fructus ad ipsum redit,

Quod si ita est, quas hominem
 pro se gratias agere convenit, qui
 pluribus supra cætera beneficijs
 ornatus est, & res omnes creatas
 in universo vincit naturæ dignita-
 te atque præstantiâ? & quamvis
 corporis humani fabrica non ita
 eminere videatur, plus tamen
 conditori suo debet pro corpore,
 quam pro reliquarum rerum uni-
 versitate; nec hominem sani judi-
 cij reperiri posse judico, qui non
 mallet rerum cæterarum, quam
 capitis, aut manus utriusque ja-
 cturam facere. Sed longè amplius
 pro animi, qui incorruptibilis est
 & immortalis, & aliquid divini in
 ratiocinandi eminentia accepisse
 videtur, quem omnes velut Prin-
 cipem & Dominum suum sub
 Deo reverentur, homo Deum ob-
 servare, & officijs omnibus deme-
 reri tenetur.

Tantæ dignitatis est animus ille,
 ut Deus cum illo consuetudinem
 insti-

8.
 Quam
 obligatus
 Deo sit
 homo præ
 cæteris
 creaturis
 pro cor-
 pore.

10.
 Ob re
 demp-
 tionem.

9.
 Pro animi
 ob crea-
 tionem.

instituat, in eo sui imaginem deli-
neet, sedem & domicilium in illo
figat, ac velut in regia sede dicter
imperia, & familiariter tanquam
cum amico delictetur. Hinc ut fi-
lijs Regum fieri solet, pro Pæda-
gogo à primo ortu Angelum no-
bilem attribuit, pro hoc purgan-
do balneum in Baptismo, pro cor-
roborando Confirmationis chris-
ma, pro reconciliando Pœnitenti-
æ lavacrum, pro alendo panem
caelestem, pro cõtra hostes arma-
do supremam unctiõnem paterna
munificentiã providit: omnibus
horis aditum ad sui colloquium
præbet, quin imò resistentem in-
vitat, aliò fraudulenter abductum
benignè revocat, cadentem susti-
net, lapsum relevat, pugnanti suc-
currit, vincentem coronat, tene-
bricoso lucem, anxio levamen,
fesso quietem suos inter amplexus
subministrat. *Divites*, ait S. Paulus
Corinthijs, *fasti estis in illo, ut nihil
desit vobis in ulla gratia.* S. Bernar-
dus imitemur, qui etsi Christum in
Incarnatiõne jam fratrem nostrum
pauperrimos mortales ad oris sui
osculum admittentem demiretur
& omni amore dignum existimet:
propter calicem tamen amarissi-
mæ passionis & mortis maximè
nobis amabilem proponi arbitra-
tur. Ponderemus pauca verba, sed
mysterijs refertissima in S. Tho-
mæ Aquinatis hymno cani solita:
Se nascens dedit socium, convescens in

*edulium, se moriens in pretium, se re-
gnans dat in pramium.*

Intueamur propius, quis ille
sit, qui dat, quanto amore se do-
nat, & quibus, & procul dubio in
eamdem cum S. Augustino ibimus
sententiã; Ut qui propter crea-
tionis beneficium Deum non a-
mat, inferorum mereatur suppli-
cia; qui verò rursus pro redemp-
tionis dono, non diligit alterum,
infernum in caput suum meritò
accersere videatur: continget for-
tassis ex tantarum gratiarum at-
tenta contemplatiõne, quod B.
Ægidio Francisci discipulo, qui
cum frigidissimâ hyeme algeret
totus, & deficiente calore vitali
propius abesse videretur à morte,
ita tamen cogitatione in charita-
tem Christi in cruce morientis
conversâ derepente totus inca-
luit, ut in medio fornacis incen-
dio versari crederes, aut ad æstivi
Solis radios inardescere.

Voluit aliquando Sancti Chry-
sostomi Mater filium ad Christi
vexilla convolantem à sancto pro-
posito avertere, & ad sui solatium
apud se retinere; manu itaque pre-
hensum, duxit in secretius cubi-
culum, ubi illum genuerat, & di-
gito in thalamum intento, in quo
acerrimos partus dolores erat eius
causâ perpessã, & ex alia parte
opes & thesauros, quas ingenti
curâ illi compararat, ostentans,
obsecravit, ut amorem amori re-
pen-

II.
Compa-
ratione ad
matris be-
neficiã.

10.
Ob re-
demptio-
nem.

penderet, & cum non longius abesset à morte, ne se tantillo tempore ante suum è vita decessum desereret: O si thalamum crucis, in quo nos cælo acerbissimos inter dolores peperit Jesus Christus, sapiùs attentis oculis intueremur, diceremus procul dubio cum S. Francisco; Quí fieri potest ut illum non amem, qui amore mei mortuus est?

12.
Emblema
de Christi
amore.

S. Rudisindum Compestellanú Episcopum ferunt insignia habuisse, in quibus ab uno latere speculum, ab altero penderet circinus, & in utriusque medio Crux; hoc commento duo volens indicare; primum, Amorem Christi speculum esse veri perfectique amoris; alterum circino, hoc est mentis cogitationum crebrá circumvolutione Christi amorem cum suo velle se conferre, & unum circini pedem in Christi corde, alterum in suo collocare, ut quantum differentia, & disproportionis inter utrumque amorem interesset, posset advertere, & pudore penitentiæque suffusus, ad ardentius amandum incitaretur. Hoc à nobis etiam agendum est, & audiendus hac in parte Apostolus, qui Hebræos suos monet, ut repetant memoriâ sapiùs hunc Christi erga nos amorem tot tantorumque malorum patientiâ comprobatum: *Recogitate, inquit, eum qui talem sustinuit*

adversus semetipsum contradictionem.

Rapiuntur homines in admirationem dum audiunt insigne aliquod dilectionis facinus, verbis illud, scriptisque celebrant, & interdum non tantum animo, sed insolitis etiam corporis affectionibus commoventur; ut accidit Ludovico de Medicis, qui dum audit sibi ad lectulum perlegi nobilem Matronarum Baviaræ erga maritos eharitatem, gravi morbo, quo tenebatur, levatus est.

Bodini in
Præf.

Res ita se habet: Conradus Imperator, post longam Werbergæ obsidionem, in qua dux Baviaræ, cum nobilibus suis eorumque conjugibus inclusus erat, eos tandem ad deditorem, & quas vellet conditiones admittendas compulsi, quarum princeps fuit, ut feminae dumtaxat liberè egrederentur, ipsæ que liceret efferre, de mundo muliebri, rebusque pretiosioribus & carioribus, quantum gestare possent, maritus & reliquæ militum turbæ remanentibus captivis: sed ecce rem admiratione dignissimam: nobiles matronæ cateraque mulieres, relictâ moniliis, & vestium muliebrium pretiosâ suppellectile, humeris suis maritos suos singulæ imponunt, & hoc perfecti amoris onus bajulantes unâ cum liberis urbe pedem efferunt. Quod ut vidit Imperator, ad tam insolitum spectaculum collactymans, inimicitias, quas cum Bavaro gerebat,

13.
Amor
mulierum
Baviaræ
maritos.

rebat, deposuit, vindictæ cupiditatem remisit, culpam condonavit; & cum illo novum amicitiaæ fœdus iniit: tantum potuit conjugalis amoris in mulieribus insignne monumentum. Bone Jesu, quantum hinc habes contra mortalium torpescencia in tui amore corda argumentum! ecce ob amoris scintillam in admirationem & lachrymas, & misericordiam toti abeunt, & ad tui in cruce pendentis conspectum ad sanguinem undique profluentem commoventur: quàm verè dictum alia de causa ab Augustino, *miracula tanta assuetudine viluerunt.*

Utinam, quod plerisque concessit tua Humanitas, ad istud in Calvaria monte amoris bustum, ad rogam istum incensæ charitatis propius accedentes in illo igne excoqueremus amoris proprii scoriâ, excuteremus torporem animi & ad tantæ dilectionis incendia inflammaremur universi! Utinam nobis accideret quod peregrino in terram sanctam contigisse legimus, qui eum ad Calvaria locum, in quo flammis amoris consumptus pro nobis exspirasti, pronus toto corpore tuum amorem incomprehensibilem versaret animo, ita exarsit, ut animus, vinculo corporis effracto, pennis amoris in celum evolaret; fortè impleretur in nobis hoc modo B. Agidij votum, qui contempla-

tione amoris divini malebat, quàm martyrio è vitâ decedere: ab ista enim contemplatione sperabat tantas tamque vehementes incensæ charitatis faces evibrandas, ut corpus illas ferre non posset, & vinculo animæ consumpto animus liber in amoris æterni abyssum abiret.

CAPUT XIII.

Aliqua observanda ab ijs, qui orationi mentali se dedunt.

Multos naves & abusus eorum animis se insinuare, qui hisce mentis sanctis exercitationibus dant operam, docuit plurimorum annorum experientia, quorum aliquos cæteris omissis hinc strictim attingam, suggeramque breviter remedia; qui amplius volet, eos, qui de his fusiùs tractant, si lubet, adire poterit.

Primò videbis aliquos, qui nescio quo vanæ cupiditatis vento elati, neglecto ordine primisque principijs, à summo contemplationis orio, & oratione, quam vocant quietis, indicto sibi in præsentia Dei potentiarum omnium silentio ordiri volunt.

Alij è contrâ cum evagationes mentis pervincere nequeant, languore ac tædio confecti, abijciunt

Ff om

I.
Abusus
varij in
studio orationis.

Primus.

Secundus.